

To šta (bi) smo

(Funkcija, položaj i angažova
nastavnika fizičkog vaspitanja)

Uvod

Nakon brojnih teorijskih i praktičnih iskustava, fizičko vaspitanje se mora shvatiti u njegovom širem značenju. Ono se mora prevesti iz školskog konteksta na jedan opštiji plan, te reći da je to društvena pojava, tj. oblast delovanja ljudi i delovanja na ljude u kojoj ovi – empirijskim uviđanjem, intuitivnim naslućivanjem ili naučnim proučavanjem i otkrivanjem zakonitosti svojih spontanih ili racionalizovanih telesnih kretanja, njihovim normativnim projektovanjem u pojedine segmente društva i društvene grupe i njihovim neposrednim izvođenjem – ostvaruju svoj optimalni fizički, duhovni i socijalni vitalitet i svoj generički totalitet.

Privodeći gornji stav uz istorijsko–materijalističko shvatanje o ulozi subjektivnog faktora (pojedinaца i društvenih grupa) u realizaciji krupnih društvenih projekata koji, na fonu generalnih istorijskih i društveno–ekonomskih determinanti, igra odlučujuću ulogu, možemo zaključiti da je, u nizu drugih, udeo pedagoga fizičke kulture (i kao stručnih i kao društvenih radnika) u razvoju i samoupravnom preobražaju ove delatnosti i dalje vrlo značajan i to naročito danas kada ova oblast postavlja preda se tako ambiciozne planove kao što je, na primer, onaj da bude „stanje duha, koncept života i način življenje“ (prema dokumentu „Neka aktuelna pitanja samoupravnog preobražaja fizičke kulture“, Savez organizacija za fizičku kulturu Jugoslavije, Beograd, 1978, str. 5).

Osmotrena, pak, s druge strane, ova dijalektička sprega određene pojave i društvenih subjekata koji je operativno nose otkriva da je stručni, društveni i lični status našeg nastavnika fizičkog vaspitanja, generalno uzev, korespondentan sa statusom samog fizičkog vaspitanja i, šire, same fizičke kulture u našoj ukupnoj društvenoj praksi. Koncizno rečeno, on je antinomičan.

Postavi li se, u gorkijevskom maniru i bez primesa ironije, ne usklik već pitanje:

„Nastavnik fizičkog vaspitanja – kako to danas zvuči?“ teško da se na njega može drukčije odgovoriti do

„Ne zvuči baš mnogo gordo!“

Biti nastavnik fizičkog vaspitanja lepo je i plemenito, ali nije lako. Nije lako ni u tehničko–didaktičkom ni u socijalno–psihološkom smislu. U današnje vreme to je još teže, jer biti pedagog danas niti je lako niti zahvalno. Za utehu nam može služiti samo saznanje da tako nije samo danas. Sokratu se, naime, pripisuje da je rekao: „Koga su bogovi mrzeli, osudili suga da bude pedagog“.